

การเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ 2

Computer Programming II

การเรียกซ้ำ

Recursion

ภิญโญ แท้ประสาทสิทธิ์

ภาควิชาคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

(taeprasartsit_p at silpakorn dot edu, pinyotae at gmail dot com)

Web site: ???

Facebook group: ComputerProgramming@CPSU

สัปดาห์ที่ 9

เราจะเรียนอะไรในวันนี้

- รู้จักกับการเรียกเมธอดซ้ำ (คือเมธอดเรียกตัวเอง)
- การหาค่าแฟคทอเรียลแบบเรียกซ้ำ
- กลไกการทำงานในการคำนวณแบบเรียกซ้ำ
- ตัวอย่างต่าง ๆ
- กรณีพื้นฐานและกรณีเรียกซ้ำ
- ซ้อมทำโจทย์
- ตัวอย่างที่ซับซ้อนขึ้น

การเรียกซ้ำ (Recursion)

- โดยปรกติแล้ว เวลาที่เราเรียกเมธอดสักอัน เมธอดนั้นก็จะทำงานจนเสร็จ หรือเรียกเมธอดอื่น ๆ มาช่วยกันทำหน้าที่
 - แต่อันที่จริงเมธอดที่ถูกเรียก สามารถเรียกตัวเองซ้ำก็ได้
 - ซึ่งการเรียกตัวเองซ้ำ (ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม) เป็นเทคนิคในการเขียนโปรแกรมแบบหนึ่งที่เราเรียกว่า *การเรียกซ้ำ (Recursion)*
- ขอเริ่มจากตัวอย่างที่ง่าย (แต่ยังไม่ค่อยมีประโยชน์) คือการหาค่า factorial
 - ในทางคณิตศาสตร์ $5! = 5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1 = 120$
 - ซึ่งเราอาจจะเขียนลูปวนตามไค้ดทางด้านล่าง

```
int result = 1;
for(int i = 2; i <= n; ++i) {
    result = result * i;
}
```


หาค่าแฟคทอเรียลแบบเรียกซ้ำ

- ถ้าจะหาค่าแบบเรียกซ้ำ เราก็ต้องแปลงการคำนวณให้เป็นเมธอดก่อน
 - ในที่นี้ตั้งชื่อเมธอดว่า fact และรับเลขจำนวนเต็ม n เข้ามา
 - เช่น ถ้า $n = 5$ เราก็จะหาค่าของ $n! = 5!$ ออกมาเป็นผลลัพธ์สุดท้าย
 - นอกจากนี้เราต้องคำนึงถึงนิยามว่า $0! = 1$ ด้วย
- เมื่อพิจารณาปัจจัยเงื่อนไขต่าง ๆ แล้ว เมธอดแบบเรียกซ้ำเพื่อคำนวณค่าแฟคทอเรียลที่ได้ก็คือ

```
1 int fact(int n) {  
2     if(n == 0)  
3         return 1;  
4     return n * fact(n - 1);  
5 }
```


อธิบายเมธอดหาค่าแฟคทอเรียลแบบเรียกซ้ำ

- พิจารณากรณีที่ n มีค่าเท่ากับ 5 เป็นตัวอย่าง
 - เมื่อเราต้องการหาค่าของ $5!$ เก็บไว้ใน result เราจะเขียนว่า

```
int result = fact(5);
```

- ซึ่งเมธอด fact จะถูกเรียก โดยมีค่า n เป็น 5
 - เมื่อพบ if ในบรรทัดที่ 2 โปรแกรมก็จะข้ามไปบรรทัดที่ 4
 - ตรงบรรทัดที่ 4 นี่แหละที่เกิดการเรียกซ้ำ

```
return n * fact(n - 1);
```

- สังเกตด้วยว่าในการเรียกซ้ำ ค่าพารามิเตอร์ที่ส่งไปจะลดลงไปหนึ่ง ดังนั้นในตัวอย่างนี้ การเรียกซ้ำจะมีค่าเป็น $fact(4)$
- คำถามจากจุดนี้ก็คือว่า แล้วผลลัพธ์สุดท้ายจะออกมาได้อย่างไร

การเรียกซ้ำและจุดยุติ

- ถ้าเมธอดจะถูกเรียกซ้ำไปเรื่อย ๆ แล้วผลลัพธ์จะออกมาอย่างไร
 - เป็นไปได้อย่างไรที่สุดท้ายเราจะได้อะไรของ `fact(5)` ออกมาเป็นผลลัพธ์ ดูเหมือนเมธอดจะถูกเรียกซ้ำไปเรื่อย ๆ
 - เช่นในตัวอย่างนี้ เมื่อเรียก `fact(4)` จะได้ว่าค่า `n` ไม่เป็น 0 และโปรแกรมจะข้ามไปบรรทัดที่ 4 และคำนวณว่า `return 4 * fact(4 - 1);`
 - นั่นคือ ต่อไปโปรแกรมจะเรียกเมธอดพร้อมพารามิเตอร์ `fact(3)`
 - และจะเรียกซ้ำต่อกันแบบนี้ไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะถึงจุดยุติ
- เรื่องจุดยุตินี้แหละที่เป็นหนึ่งในประเด็นหลักของการเรียกซ้ำ เพราะถ้ามันเรียกตัวเองซ้ำไปเรื่อย ๆ ไม่มีจุดยุติ โปรแกรมก็ไม่มีวันทำงานเสร็จ
- แล้วจุดยุติของเมธอด `fact` อยู่ที่ไหน

จุดยุติและการคืนผลลัพธ์

- จุดยุติของการเรียกซ้ำคือ กรณีที่เมธอดไม่เรียกซ้ำและคืนค่าผลลัพธ์กลับไป
 - ซึ่งของแฟคทอเรียลก็คือบรรทัดที่ 2 และ 3

```
1 int fact(int n) {  
2     if(n == 0)  
3         return 1;  
4     return n * fact(n - 1);  
5 }
```

- ถ้า n มีค่าเป็น 0 เมธอดจะไม่เรียกตัวเองซ้ำ แต่จะคืนค่า 1 กลับไป
- เมื่อคืนค่ากลับไปให้ผู้เรียกได้ ผู้เรียกก็จะคืนค่าผลลัพธ์อื่น ๆ สืบค้นต่อไปได้
- ก่อนที่ $\text{fact}(0)$ จะถูกเรียก $\text{fact}(1)$ ก็ถูกเรียกก่อน
 - และค่าที่ $\text{fact}(1)$ จะคืนก็มาจาก $\text{return } n * \text{fact}(n - 1);$ เมื่อ $n == 1$ ซึ่งก็คือ $1 * \text{fact}(1 - 1);$ และได้ผลลัพธ์จาก $\text{fact}(0)$ มาคำนวณสืบท่อ

ผลลัพธ์ที่ถูกคืนส่งมาเป็นทอด ๆ

- เมื่อ $\text{fact}(1)$ ได้ค่ามาเป็น $1 * \text{fact}(0) = 1 * 1 = 1$
คำสั่ง $\text{return } 1 * \text{fact}(1 - 1);$ ก็จะคืนค่า 1 กลับไปหาผู้เรียก
- เนื่องจากผู้เรียกก็คือ $\text{fact}(2)$ ค่าที่จะคืนกลับไปที่ก็คือ
 $2 * \text{fact}(2 - 1) = 2 * \text{fact}(1) = 2 * 1 = 2$
- ในทำนองเดียวกัน ผู้เรียก $\text{fact}(2)$ ก็คือ $\text{fact}(3)$ ค่าที่จะคืนกลับไปที่ก็คือ $3 * \text{fact}(3 - 1) = 3 * 2 = 6$
- ต่อมาเราก็คำนวณค่า $\text{fact}(4)$ ได้เป็น
 $4 * \text{fact}(4 - 1) = 4 * \text{fact}(3) = 4 * 6 = 24$
- สุดท้าย $\text{fact}(5) = 5 * \text{fact}(5 - 1) = 5 * \text{fact}(4)$
 $= 5 * 24 = 120$
- นั่นคือ ผลลัพธ์ที่ส่งคืนกลับมาเป็นทอด ๆ ช่วยให้คำนวณค่าที่ต้องการได้

ข้อสังเกต

- การเรียกซ้ำ ทำให้โปรแกรมสามารถคำนวณค่าได้โดยไม่ต้องมีลูป
- เทคนิคในการเรียกซ้ำจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นในภาษาบางประเภทที่ไม่มีลูป เช่น ภาษากลุ่ม functional programming
 - มี Haskell และ Scheme เป็นต้น
- การเรียกซ้ำดูเข้าใจยากในตอนแรก และยากกว่าการใช้ลูป
 - แต่แท้จริงจะยากกว่าการใช้ลูปหรือเปล่า มันขึ้นอยู่กับว่างานที่เราต้องคำนวณเป็นแบบไหน
 - ถ้างานที่ต้องคำนวณมีโครงสร้างแบบซ้อนไปเรื่อย ๆ อย่างต้นไม้ที่เก็บข้อมูล (เรียนในวิชาโครงสร้างข้อมูล) การเรียกซ้ำอาจจะง่ายกว่าลูป

ดูอีกตัวอย่าง: ทำความรู้จักกับการเรียกซ้ำให้มากขึ้น

- เมื่อกำหนดค่า N ซึ่งเป็นจำนวนเต็มบวกใด ๆ มาให้ จงเขียนโปรแกรมหาผลบวกของ $1 + 2 + 3 + \dots + N$ โดยไม่ใช้ลูป แต่ใช้การเรียกซ้ำ
- เริ่มต้นที่นิยามของเมธอดแบบเรียกซ้ำตามแบบข้างล่าง

```
int sum(int N) { ... }
```

- ต่อมาเราจะหาค่าของการบวกของค่า N ใหญ่ ๆ จากค่า N ที่เล็กกว่า
 - เราสามารถใช้วิธีแบบเดียวกับการหาค่าแฟคทอเรียล และได้โค้ดเป็น

```
int sum(int N) {  
    if(N == 1)  
        return 1;  
    return N + sum(N - 1);  
}
```


เรียกซ้ำได้มากกว่า 1 จุดในเมธอดเดียว

ตัวอย่าง Fibonacci Number

เลขฟีบอแนซชี เป็นค่าที่ถูกนิยามไว้ด้วยฟังก์ชันคณิตศาสตร์ Fib ว่า

$$\text{Fib}(n) = \text{Fib}(n - 1) + \text{Fib}(n - 2)$$
 เมื่อ $\text{Fib}(0) = 0$ และ $\text{Fib}(1) = 1$

```
int fib(int n) {  
    if(n == 0)  
        return 0;  
    if(n == 1)  
        return 1;  
    return fib(n - 1) + fib(n - 2);  
}
```


แล้วแบบนี้จะเกิดอะไรขึ้น

- จากตัวอย่างเรื่องจำนวนฟีบอนนาชี ตรงจังหวะการคำนวณ

```
return fib(n - 1) + fib(n - 2);
```

- เครื่องจะคำนวณค่า **fib(n-1)** ก่อน แล้วจึงคำนวณ **fib(n-2)**
 - หมายความว่า ถ้าหากเราเรียกเมธอด **fib(4)** เครื่องจะหาคำตอบของ **fib(3)** ให้ได้ก่อน จากนั้นจึงไปหาค่า **fib(2)**
 - เมื่อได้ค่า **fib(3)** และ **fib(2)** แล้วจึงนำค่าทั้งสองนั้นมาบวกกัน เป็นคำตอบของค่า **fib(4) = fib(3) + fib(2)**
- ในทำนองเดียวกันตอนที่เครื่องจะหาค่า **fib(3)** มันก็จะพยายามหาค่า **fib(2)** ก่อน
 - เสร็จแล้วก็จะคำนวณค่า **fib(1)** ซึ่งมีค่าเป็น 1 และได้คำตอบเป็น **fib(3) = fib(2) + 1**

ลำดับการคำนวณเพื่อให้ได้คำตอบสุดท้ายเป็นอย่างไร

- [ดูการคำนวณจากอาจารย์บนกระดานหรือวีชวลไลเซอร์]

เราจะเรียนอะไรในวันนี้

- รู้จักกับการเรียกเมธอดซ้ำ (คือเมธอดเรียกตัวเอง)
- การหาค่าแฟคทอเรียลแบบเรียกซ้ำ
- กลไกการทำงานในการคำนวณแบบเรียกซ้ำ
- ตัวอย่างต่าง ๆ
- **กรณีพื้นฐานและกรณีเรียกซ้ำ**
- ซ้อมทำโจทย์
- ตัวอย่างที่ซับซ้อนขึ้น

กรณีพื้นฐานและกรณีเรียกซ้ำ

- จากตัวอย่างที่ผ่านมา เราเรียกเงื่อนไขตรง if ที่ทำให้หยุดการวนซ้ำว่า *กรณีพื้นฐาน (base case)*
- และเรียกเหตุการณ์ที่มีการเรียกเมธอดซ้ำว่า *กรณีเรียกซ้ำ (recursive case)*
- เวลาที่เราจะเขียนเมธอดที่มีการเรียกซ้ำ (recursive method) เราต้องคิดถึงกรณีทั้งสองนี้ควบคู่กันไปเสมอ
 - ถ้าไม่มีกรณีพื้นฐาน การเรียกซ้ำจะไม่มีวันหยุด คล้ายกับโปรแกรมติดลูบไม่รู้จบ
 - ส่วนถ้าไม่มีกรณีเรียกซ้ำ เราก็อาจจะไม่ได้สิทธิประโยชน์จากความสามารถนี้ในภาษาคอมพิวเตอร์
- ในตัวอย่างเรื่องจำนวนฟีบอแนซซี เราจะเห็นได้ว่าการเรียกซ้ำทำให้เราเขียนโปรแกรมคำนวณค่าฟีบอแนซซีเสร็จเร็วมาก กว่าเขียนเอง

แล้วอะไรเป็นแนวปฏิบัติในการเขียนเมธอดแบบเรียกซ้ำ

- เราควรมองหาความสัมพันธ์ก่อนว่าปัญหาขนาดใหญ่ แก้ได้จากปัญหาขนาดเล็กที่มีลักษณะคล้ายกันหรือไม่
 - เช่น เราหาค่าแฟคทอเรียล n จากแฟคทอเรียล $n - 1$ ได้หรือไม่
 - เราหาจำนวนฟีบอนนาชี n จากจำนวนฟีบอนนาชี $n - 1$ ได้หรือไม่
 - ถ้าได้ก็แสดงว่าธรรมชาติของปัญหาสามารถคิดแบบเรียกซ้ำได้
- เมื่อเห็นว่าคิดแบบเรียกซ้ำได้ ก็ต้องคำนึงถึงกรณีพื้นฐาน ซึ่งเป็นเหมือนต้นข้าวของค่าผลลัพธ์ว่ามีอะไรบ้าง
 - จากนั้นยกกรณีพื้นฐานพวกนี้ไว้ทางตอนต้นของเมธอด คือเอาไว้ก่อนที่ จะมีการเรียกซ้ำ
- ส่วนกรณีเรียกซ้ำจะตามหลังกรณีพื้นฐาน คือจะเรียกซ้ำก็ต่อเมื่อค่าที่ได้มาตรงพารามิเตอร์ไม่ตรงกับกรณีพื้นฐานเท่านั้น

มาทดสอบความเข้าใจ คุณคิดข้อนี้ออกหรือไม่

- จงเขียนเมธอดเพื่อหาผลคูณของ a และ b โดยที่
 - กำหนดให้เมธอดมีรูปแบบเป็น `int multiply(int a, int b)`
 - a และ b เป็นจำนวนเต็มบวก
 - ห้ามใช้เครื่องหมายคูณ ใช้ได้เฉพาะ $+$ (หรือจะใช้ $-$ ด้วยก็ตามใจ)
 - ห้ามใช้ลูปด้วย
- เอ้า ให้เวลาคิดสักพัก แล้วค่อยมาเฉลย
 - อย่าลืมนะว่าเราต้องคิดหาความสัมพันธ์ว่าปัญหาใหญ่ คิดออกมาจากปัญหาเล็กได้หรือเปล่า
 - เช่น เราจะหาค่า $a \times b$ ได้เมื่อ a หรือ b มีค่าน้อยลงหรือไม่
 - และก็อย่าลืมกรณีพื้นฐานด้วย

เฉลี่ย recursive multiply

```
int multiply(int a, int b) {  
    if(b == 1)  
        return a;  
    return a + multiply(a, b - 1);  
}
```

หรือ

```
int multiply2(int a, int b) {  
    if(a == 1)  
        return b;  
    return b + multiply2(a - 1, b);  
}
```


ลองอีกข้อ เพื่อใครอยากแก้มือ

- กำหนดอาเรย์ที่ข้างในมีเลขจำนวนเต็มอยู่ N ตัว
 - ต้องการนับว่าข้างในมีเลข 5 อยู่กี่ตัว
 - ให้เมธอดมีรูปแบบว่า `int count5(int[] A, int n)`
 - กำหนดให้อาเรย์มีตัวเลขอยู่อย่างน้อยหนึ่งตัว
 - ห้ามใช้ลูป ให้ใช้เฉพาะการเรียกซ้ำ
- เอ้า ให้เวลาคิดสักพัก แล้วค่อยมาดูเฉลย
 - เช่นเดิม อย่าลืมคิดว่าเราแก้ปัญหามิติใหญ่ได้จากปัญหามิติขนาดเล็กหรือไม่
 - ว่าแต่กรณีพื้นฐานที่จะสรุปค่าได้มันควรจะเป็นอย่างไร

เฉลี่ยข้อ count5

```
int count5(int[] A, int n) {  
    int count = 0;  
    if(A[n - 1] == 5)  
        count = 1;  
  
    if(n == 1)  
        return count;  
    return count + count5(A, n - 1);  
}
```


เอาอีก ๆ อยากรู้แบบที่เกี่ยวกับสตริงมั่ง มีมัย

- สมมติว่ามีวัตถุสตริง `str` ความยาว `N`
 - ต้องการหาว่าในสตริงนี้มี `a` หรือ `A` อยู่กี่ตัว
 - กำหนดเมธอดในรูปแบบ `int countA(String str, int n)`
 - กำหนดให้ `str` เป็นข้อความที่มีตัวอักขระอยู่อย่างน้อยหนึ่งตัว
 - ห้ามใช้ลูป ให้ใช้เฉพาะการเรียกซ้ำ
- เหมือนเดิม ให้เวลาคิดสักพัก แล้วค่อยมาเฉลย

เฉลี่ยข้อ countA


```
int countA(String str, int n) {  
    int count = 0;  
    char c = str.charAt(n - 1);  
    if(c == 'a' || c == 'A')  
        count = 1;  
  
    if(n == 1)  
        return count;  
    return count + countA(str, n - 1);  
}
```

ประโยชน์จากการเขียนโปรแกรมแบบเรียกซ้ำ

- เราลุยโจทย์ไปหลายข้อแล้ว บางที่เราารู้สึกว่าเขียนแบบลูปไปตลอดเลยจะง่ายกว่ามัย
 - ยกเว้นข้อฟิบอนนาซชี ที่เขียนแบบเรียกซ้ำแล้วง่ายกว่า เพราะธรรมชาติของมันเป็นแบบเรียกซ้ำ
 - แต่ไม่ว่าจะเป็นแบบไหน เราจะพบว่าคำตอบที่เขียนแบบเรียกซ้ำมันสั้นและสวยงามมาก ดูออกก็ง่ายว่าโปรแกรมถูกหรือผิด
 - และการที่ดูออกง่ายว่าคิดถูกหรือผิดนี้แหละที่เป็นประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่อันหนึ่งของการเขียนโปรแกรมแบบเรียกซ้ำ
- คราวนี้เราจะมาเน้นตัวอย่างที่แสดงให้เห็นถึงประโยชน์ของการเขียนโปรแกรมแบบเรียกซ้ำมากขึ้น อันแรกที่เราจะพูดถึงคือหอคอยฮานอย

เราจะเรียนอะไรในวันนี้

- รู้จักกับการเรียกเมธอดซ้ำ (คือเมธอดเรียกตัวเอง)
- การหาค่าแฟคทอเรียลแบบเรียกซ้ำ
- กลไกการทำงานในการคำนวณแบบเรียกซ้ำ
- ตัวอย่างต่าง ๆ
- กรณีพื้นฐานและกรณีเรียกซ้ำ
- ซ้อมทำโจทย์
- ตัวอย่างที่ซับซ้อนขึ้น

หอคอยฮานอย (Tower of Hanoi)

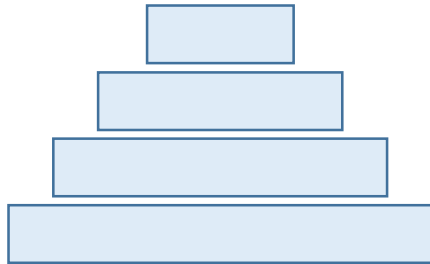
- จากภาพข้างล่าง เราต้องการย้ายแผ่นวงกลมไปไว้ที่อีกเสาหนึ่ง
 - ย้ายได้ที่ละแผ่น
 - ห้ามวางแผ่นวงกลมไว้บนแผ่นที่เล็กกว่า
 - ขั้นตอนการย้ายควรเป็นอย่างไร

มองแบบ Recursive

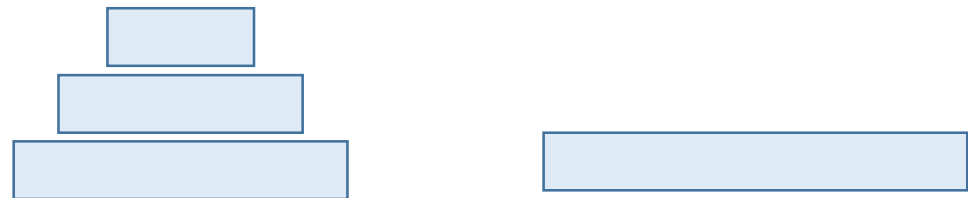
- สมมติว่าเรามีวงกลมสี่แผ่น

- เราจะคิดเหมือนกับว่า เราจะย้ายแค่ 3 แผ่นไปไว้ที่เสาอื่น

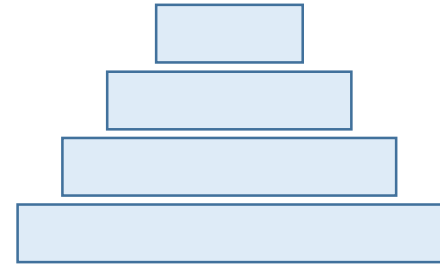
- ต่อจากนั้นก็ย้ายฐานไปไว้ที่อีกเสา

มองแบบ Recursive (2)

- ต่อจากนั้นก็ย้าย 3 แผ่นดังกล่าวไปไว้บนฐานที่เสาสี่ใหม่

- เดียว ๆ เราย้ายได้ที่ละแผ่นไม่ใช่เหรอ
 - ใช้แล้วละ แต่เรากำลังมองแบบรีเคอร์ซีฟโดยย่อปัญหาลงหนึ่งระดับก่อน
 - ซึ่งถ้าเราพบว่าการย่อลงหนึ่งระดับช่วยในการแก้ปัญหาก็ใหญ่ขึ้นได้ ก็แสดงว่าปัญหานี้แก้ได้ด้วยวิธีแบบเรียกซ้ำ
 - ในที่นี้ก็คือ แทนที่เราจะคิดย้ายหอคอยแบบ 4 แผ่น เราคิดย้ายแบบ 3 แผ่นให้ได้ บวกกับการย้ายฐาน และย้ายแบบ 3 แผ่นอีกที
 - ตอนคิดจะย้ายแบบ 3 แผ่น เราก็มองแบบย่อปัญหาไปเหลือ 2 แผ่นอีกที

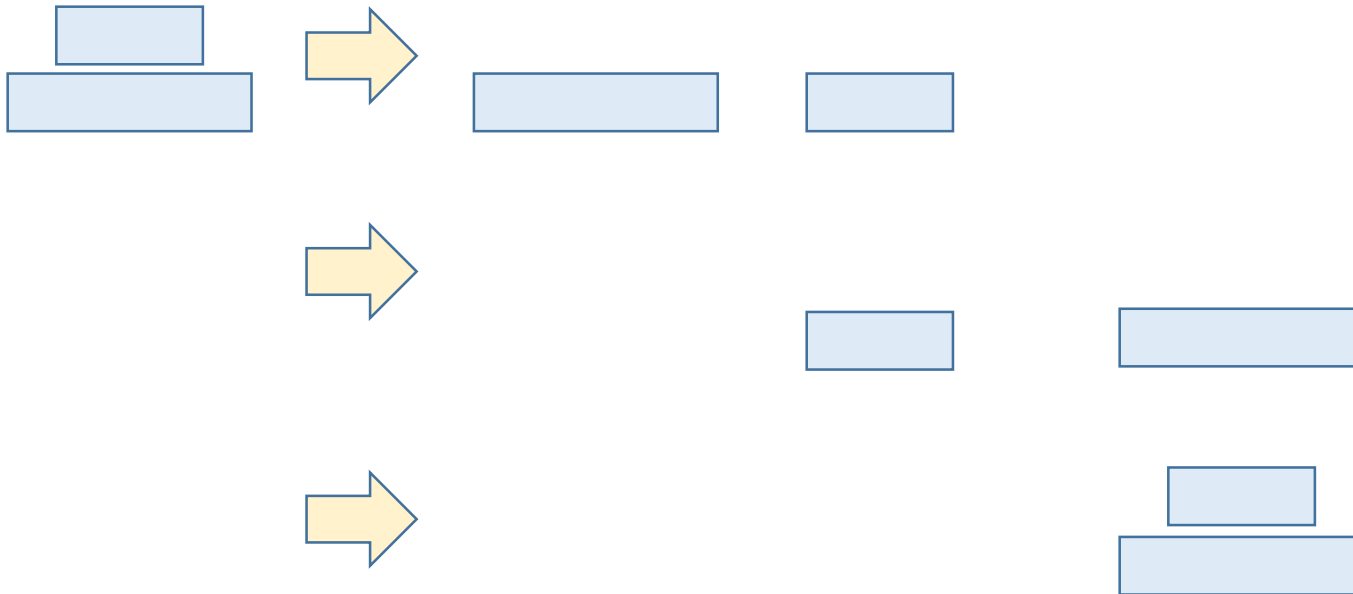

ลองคิดย่อยปัญหาต่อไปอีก

- สมมติว่าจะย้ายแบบ 3 แผ่นให้ได้ มันก็จะเป็นแบบนี้

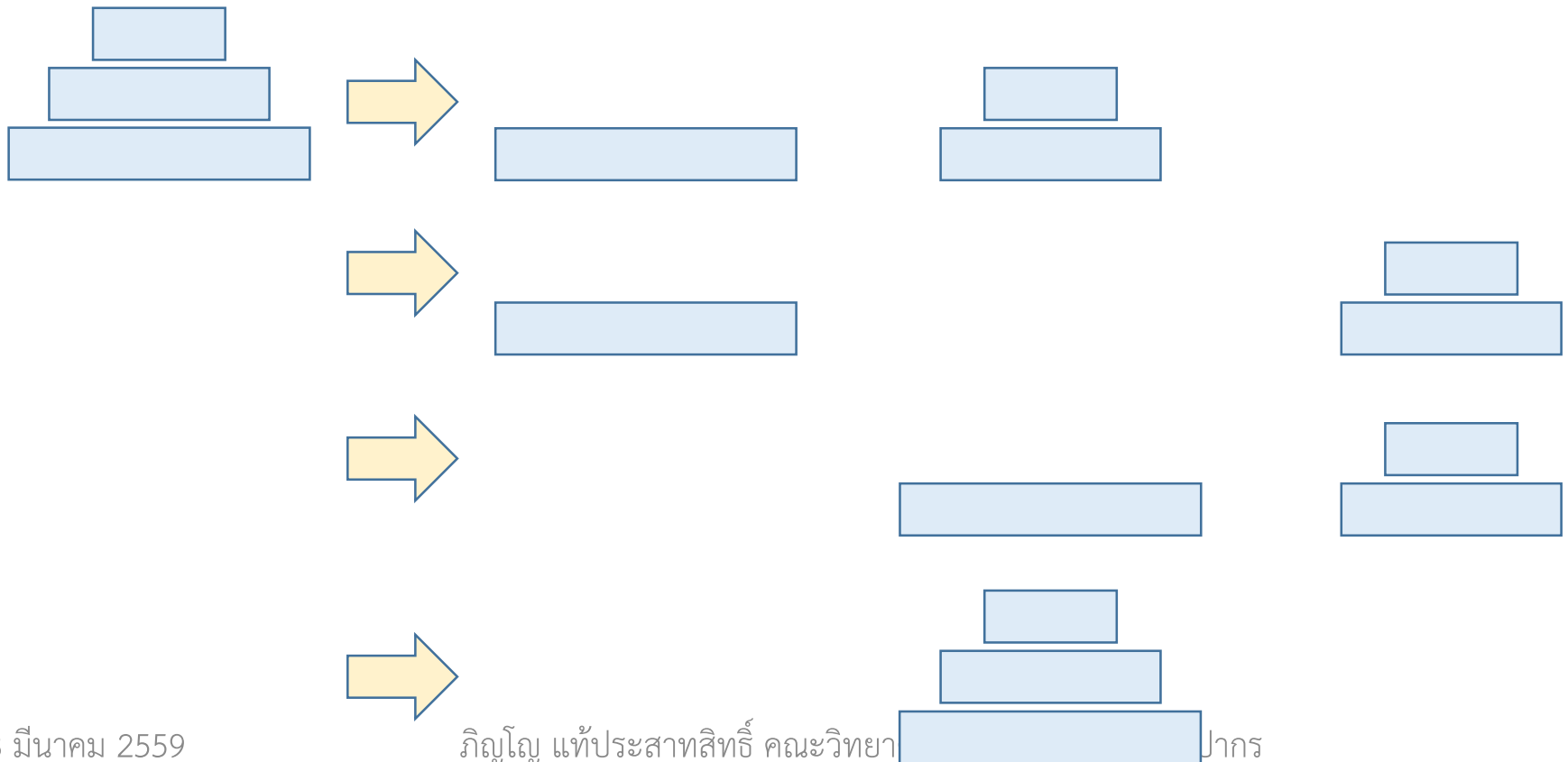
- ย่อยไปแบบซ้อน 2 แผ่นนี้แหละที่เราจะหาคำตอบได้ง่าย ดังนี้

ยังไม่เข้าใจว่ามันสำคัญอย่างไร

- จะเห็นได้ว่าตอนที่มันมี 4 แผ่น ที่จริงเรายังไม่ต้องมองไปที่แผ่นทั้ง 4
 - แต่มองย้อนไปเหมือนมีแค่สองแผ่นก่อน
 - เสร็จแล้วก็ย้ายสองแผ่นนั้นให้ได้
 - พอย้ายสองแผ่นได้ก็มองย้อนกลับมาที่ระดับ 3 แผ่น

สรุปได้ว่า แก้ปัญหาเล็ก ๆ ให้ได้แล้วค่อยแก้ปัญหาใหญ่

- ในปัญหานี้ ถ้าเราจะวางแผนแก้ปัญหาใหญ่โดยตรงจะเป็นมุมมองที่ยาก
 - เราจึงมองปัญหาย่อย และย่อยลงมาเรื่อย ๆ จนถึงจุดที่วิธีแก้มันชัดเจน
 - ซึ่งในที่นี้ก็คือตอนที่มันเหลือ 2 แผ่นจะชัดเจนมาก
(แต่จะมองไปจนถึง 1 แผ่นเลยก็ได้เช่นกัน)
 - เมื่อย้ายแบบ 2 แผ่นไปที่เสาอื่นแล้ว ก็ย้ายแผ่นที่ 3 ไปไว้ที่เสาอื่น
 - จากนั้นก็ย้าย 2 แผ่นที่ย้ายไปตอนแรกไปไว้บนแผ่นที่ 3
 - ก็จะได้ว่าเราย้ายแบบ 3 แผ่นไปไว้ที่เสาอื่นได้
 - ต่อจากนั้นก็ย้ายฐานไปไว้อีกเสา
 - สุดท้ายก็ย้ายแบบ 3 แผ่นไปทับฐานที่ย้ายไปแล้ว

ยังมีปัญหาอื่น ๆ ที่มองแบบเรียกซ้ำแล้วจะง่ายกว่า

- เช่นการเรียงข้อมูลแบบ Quick Sort ซึ่งถือได้ว่าเป็นวิธีการที่เร็วที่สุดวิธีหนึ่ง การเขียนโปรแกรมแบบเรียกซ้ำนับว่าเป็นวิธีที่ดี
- การสร้างต้นไม้โครงสร้างของโพลเดอร์
 - คื้อมองว่ามีโพลเดอร์ย่อยในโพลเดอร์ใหญ่ซ้อนไปเรื่อย ๆ
 - ทำให้สามารถลบไฟล์ที่โพลเดอร์ใหญ่พร้อมกับโพลเดอร์และไฟล์ที่ซ้อนอยู่ข้างในทั้งหมดได้ (ตอนลบโปรแกรมจะมองย้อนเข้าไปในโพลเดอร์ย่อย)
- การนับจำนวนของรูปแบบสิ่งของทั้งหมดที่เป็นไปได้
- การดำเนินการบนกราฟต่าง ๆ ที่จะได้เรียนในวิชาอัลกอรึทึม
 - เช่นการหาเส้นทางเดินออกจากเขาวงกต